

การลงทุนของญี่ปุ่นใน นิคมอุตสาหกรรมลำพูน

ไพรัช กาญจนการุณ*

1. บทนำ

1.1 ความสำคัญของการศึกษา

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา โครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง โดยสังเกตได้จากอัตราการเจริญเติบโตของประเทศไทยอยู่ในระดับเลข 2 หลัก เป็นเวลา 3 ปีซ้อน กล่าวคือในระหว่างปี 2531 ถึง 2533 เท่ากับร้อยละ 13.2 12.0 และ 10.0 ตามลำดับ¹ สาเหตุของการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ก็เนื่องมาจากประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงโครงสร้างการผลิตจากการพึ่งพาภาคเกษตรกรรม มาเป็นเศรษฐกิจที่พึ่งพาภาคอุตสาหกรรมเป็นหลักมากยิ่งขึ้น โดยสังเกตได้จากสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ของภาคเกษตรกรรมที่ลดความสำคัญลงเรื่อย ๆ จากร้อยละ 20.6 ในปี 2523 เหลือเพียงร้อยละ 14.4 ในอีก 10 ปีถัดมา ในขณะที่เดียวกันสัดส่วนภาคอุตสาหกรรม (Manufacturing) ใน GDP ได้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 21.7 ในปี 2523 เป็นร้อยละ 24.7 ในปี 2533 จึงนับว่า

ภาคอุตสาหกรรมได้มีบทบาทอย่างมากในการผลักดันเศรษฐกิจให้มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง

ปัจจุบันประเทศไทยก็จัดอยู่ในประเทศที่กำลังพัฒนาประเทศหนึ่ง ที่มีประชากรส่วนใหญ่อยู่ในภาคเกษตรกรรม เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจเพื่อที่จะนำประเทศสู่ความเป็นประเทศพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ (Newly Industrializing Country) จะส่งผลให้ความแตกต่างระหว่างรายได้ของภูมิภาค ที่เป็นแหล่งที่ตั้งอุตสาหกรรมและบริการกับภูมิภาคอื่น ๆ มีแนวโน้มที่จะแตกต่างกันมากขึ้น จากการศึกษาของ TDRI (1990)² ได้เปรียบเทียบความแตกต่างของรายได้ของแต่ละภูมิภาคของประเทศที่กำลังพัฒนา พบว่าการกระจุกตัวของประชากรในเมืองศูนย์กลางต่าง ๆ กับตัวชี้ของระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจของแต่ละภูมิภาคนั้น มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง และระดับการกระจุกตัวของประชากรนั้นไม่มีที่ท้าวว่าจะผ่อนคลายลงได้โดยง่าย นอกจากนี้การเติบโตของภาคอุตสาหกรรมมีการกระจุกตัวค่อนข้างสูงในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล จากตาราง

*อาจารย์ประจำภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ที่ 1 พบว่าประมาณร้อยละ 52 ของจำนวนโรงงานทั้งหมดที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล และคิดเป็นมูลค่าเพิ่มถึงร้อยละ 77 และการจ้างงานมากกว่าร้อยละ 69 การกระจุกตัวของประชากรเมืองและโรง

งานอุตสาหกรรมในกรุงเทพฯ และปริมณฑลก่อให้เกิดปัญหามากมาย เช่น การขาดแคลนสาธารณูปโภค การจราจร มลภาวะเป็นพิษ และปัญหาสังคมอันเนื่องมาจากชุมชนแออัด เป็นต้น

ตารางที่ 1 การกระจายอุตสาหกรรมในภูมิภาค

	จำนวนโรงงาน อุตสาหกรรม (2532)	มูลค่าเพิ่มของ อุตสาหกรรม (2532)	แรงงาน อุตสาหกรรม (2530)
กรุงเทพฯ และปริมณฑล	51.9	76.4	69.8
ภาคกลางและตะวันออก	16.8	14.1	11.9
ภาคเหนือ	10.0	3.4	7.1
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	14.1	4.2	6.1
ภาคใต้	7.2	1.8	5.0
รวมทั้งประเทศ	100.0	100.0	100.0

ที่มา : ยงยุทธ และคณะ. "การพยากรณ์รายได้ประชาชาติรายได้ภาคปี 2533-2549." (2534)

สาเหตุที่ความแตกต่างระหว่างภูมิภาคลดลงได้ยาก เกิดจากสาเหตุหลายประการ เช่น ประการที่ 1 การกระจุกตัวของอำนาจการบริหารของรัฐบาลทำให้นโยบายของรัฐมีความเอนเอียงไปในบางพื้นที่ ประการที่ 2 เมืองศูนย์กลางความเจริญต่าง ๆ ยังคงเติบโตไปได้โดยไม่ถูกผลกระทบทางลบมาผลักดันให้ต้องขยายไปในท้องถิ่นอื่น ประการที่ 3 ทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคยังสามารถหลีกเลี่ยงผลกระทบทางลบ (negative externalities) ที่เกิดขึ้นได้ และประการสุดท้าย ความโดดเด่นของความเชื่อมโยงกับโลกภายนอกของเมืองศูนย์กลาง เช่น กรุงเทพมหานคร เป็นต้น³

ในเมื่อไม่มีผู้ทางที่จะจัดความแตกต่างระหว่างรายได้ของแต่ละภูมิภาคให้หมดลงไปได้โดยง่าย นอกเสียจากว่าจะทำให้ความแตกต่างดังกล่าวลดลงว่างลง

บ้างเท่านั้น ดังนั้น ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (2520-2524) ได้เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระจายการพัฒนาอุตสาหกรรมออกสู่ภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ แต่อย่างไรก็ตามการขยายภาคอุตสาหกรรมออกสู่ระดับภูมินาคนั้น อุตสาหกรรมบางประเภทจำเป็นต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมาก และเทคโนโลยีระดับสูง ดังนั้นการขยายภาคอุตสาหกรรมในระดับภูมิภาคให้เติบโตเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ส่วนหนึ่งยังจำเป็นต้องพึ่งพาการลงทุนจากต่างประเทศ

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการศึกษา ก็เพื่อที่จะให้ทราบถึงโครงสร้างการลงทุนและปัจจัยการกำหนดการลงทุนของ

ญี่ปุ่นในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน และเพื่อให้ทราบถึงผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในจังหวัดลำพูน อันเกิดจากการลงทุนของญี่ปุ่นในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

ก. ศึกษาเฉพาะการลงทุนของญี่ปุ่นในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน

ข. ศึกษาเฉพาะผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในจังหวัดลำพูน

ค. การศึกษาดังกล่าวนี้อาศัยข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data)

2. ประวัตินิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

2.1 ความเป็นมาของโครงการ

นโยบายการก่อตั้งนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือเป็นส่วนหนึ่งของโครงการพัฒนาอุตสาหกรรมระดับภูมิภาคที่มุ่งตอบสนองนโยบายของรัฐบาลตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 ในการกระจายการพัฒนาอุตสาหกรรมออกสู่ภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ ดังนั้นการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) จึงเป็นรัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม จึงได้มีโครงการที่จัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมระดับภูมิภาคแห่งแรกขึ้นในภาคเหนือ ที่จังหวัดลำพูน เนื่องจากจังหวัดลำพูน

มีความเหมาะสมหลายประการที่จะดำเนินการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมระดับภูมิภาค เช่น มีความพร้อมด้านสาธารณูปโภค แรงงาน วัตถุดิบทางการเกษตร ระบบสื่อสารและการคมนาคม เป็นต้น

การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เริ่มดำเนินการก่อสร้างนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ เมื่อเดือนเมษายน 2526 และก่อสร้างเสร็จเมื่อเดือนมีนาคม 2528

2.2 ที่ตั้ง

นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านกลางและตำบลมะเขือแจ้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน บริเวณกิโลเมตรที่ 69-70 จากจังหวัดลำปาง บนทางหลวงสายเอเชีย (เชียงใหม่-ลำปาง) ห่างจากสนามบินนานาชาติเชียงใหม่ เพียง 27 กิโลเมตร ห่างจากสถานีรถไฟเชียงใหม่ 23 กิโลเมตร และห่างจากสถานีรถไฟลำพูน 6 กิโลเมตร

2.3 การใช้พื้นที่ดิน

นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 1,788-3-19.4 ไร่ ได้แบ่งการใช้พื้นที่ดังนี้

แปลงที่ 1 ตั้งอยู่บนฝั่งตะวันตกของทางหลวง กำหนดให้เป็นพื้นที่สำหรับอุตสาหกรรมที่มีน้ำเสียมาก มีเนื้อที่ประมาณ 794 ไร่ 3 งาน 91.9 ตารางวา และแบ่งการใช้ประโยชน์ที่ดินดังนี้

- พื้นที่อุตสาหกรรมทั่วไป	150-1-67.9 ไร่
- พื้นที่อุตสาหกรรมส่งออก ระยะที่ 3	289-2-23.3 ไร่
- พื้นที่เขตพาณิชย์	37-3-94.3 ไร่
- พื้นที่พักอาศัย	30-3-06.3 ไร่
- พื้นที่คงเหลือเป็นทรัพย์สิน	286-1-00.1 ไร่

แปลงที่ 2 ตั้งอยู่บนฝั่งตะวันออกของทางหลวง กำหนดให้เป็นพื้นที่สำหรับอุตสาหกรรมที่มีน้ำเสียน้อย

มีเนื้อที่ประมาณ 993 ไร่ 3 งาน 27.5 ตารางวา และแบ่งการใช้ประโยชน์ที่ดินดังนี้

- พื้นที่อุตสาหกรรมทั่วไป	190-2-94.8 ไร่
- พื้นที่อุตสาหกรรมส่งออก ระยะที่ 1	148-1-82.9 ไร่
- พื้นที่อุตสาหกรรมส่งออก ระยะที่ 2	374-3-83.7 ไร่
- พื้นที่เขตพาณิชย์	43-0-86.3 ไร่
- พื้นที่คงเหลือเป็นทรัพย์สิน	236-1-79.8 ไร่

3. สภาพการลงทุนทั่วไปในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

โรงงานที่ตั้งในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จะได้รับความสะดวกในด้านสาธารณูปโภค การสื่อสาร การกำจัดน้ำเสีย การรักษาความปลอดภัย และสิทธิพิเศษอื่นๆ อีก กิจกรรมเหล่านี้โดยเฉพาะโรงงานที่ตั้งในเขตอุตสาหกรรมส่งออกเกือบทั้งหมดได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

3.1 เขตอุตสาหกรรมทั่วไป

เขตอุตสาหกรรมทั่วไปเป็นเขตอุตสาหกรรมที่ผลิตสินค้าเพื่อจำหน่ายภายในประเทศ เงินลงทุนในเขตอุตสาหกรรมทั่วไปมีจำนวนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับเขตอุตสาหกรรมส่งออก โดยมีจำนวนโรงงาน 29 โรงงาน เงินลงทุนทั้งสิ้น 2,747 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 36.3 ของเงินลงทุนทั้งหมดในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ เงินลงทุนที่ใช้ส่วนใหญ่จะอยู่ในกิจกรรมประเภทอุปกรณ์ รถจักรยานยนต์ วัสดุก่อสร้าง แปรรูปพืชผลการเกษตร กระดาษบรรจุภัณฑ์และอาหารสัตว์ ผู้ลงทุนส่วนใหญ่จะเป็นคนไทย

3.2 เขตอุตสาหกรรมส่งออก

เขตอุตสาหกรรมส่งออกเป็นเขตอุตสาหกรรมที่ผลิตสินค้าเพื่อส่งไปจำหน่ายยังต่างประเทศ จำนวนโรงงานในเขตอุตสาหกรรมส่งออกมีมากถึง 57 โรงงาน ใช้เงินลงทุนทั้งสิ้นประมาณ 4,816 ล้านบาท หรือร้อยละ 63.7 ของเงินลงทุนทั้งสิ้นในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ โรงงานส่วนมากประกอบกิจการประเภทที่จำเป็นต้องใช้

เทคโนโลยีสูง เช่น อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ โดยมีมูลค่าการลงทุนสูงถึง 2,837.7 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 58.9 ของเงินลงทุนในเขตอุตสาหกรรมส่งออก และผู้ลงทุนส่วนใหญ่จะเป็นชาวญี่ปุ่น

4. โครงสร้างการลงทุนของญี่ปุ่นในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

จากตารางที่ 2 พบว่าจำนวนโรงงานของญี่ปุ่นในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือมีจำนวนทั้งสิ้น 31 โรงงาน จากจำนวนโรงงานทั้งหมด 86 โรงงาน ในจำนวน 31 โรงงาน ส่วนมากตั้งอยู่ในเขตอุตสาหกรรมส่งออก และได้เปิดดำเนินการแล้วจำนวน 18 โรงงาน ส่วนที่เหลือกำลังดำเนินการก่อสร้างอยู่ และยังพบว่าในจำนวนเงินลงทุนทั้งหมดในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือประมาณ 7,563 ล้านบาทนี้ กว่าร้อยละ 56 เป็นเงินลงทุนจากญี่ปุ่น หรือประมาณ 4,280 ล้านบาท ส่วนโรงงานที่เหลือเป็นของคนไทยจำนวน 38 โรงงาน และของคนชาติอื่นอีกจำนวน 17 โรงงาน แต่เมื่อคิดเป็นสัดส่วนของมูลค่าเงินลงทุนทั้งหมดเท่ากับร้อยละ 33.6 และ 9.8 ตามลำดับ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าโรงงานของญี่ปุ่นในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือส่วนใหญ่มีขนาดใหญ่กว่าโรงงานของคนชาติอื่น นอกจากนี้การลงทุนจากญี่ปุ่นจะทำให้มีการจ้างแรงงานเมื่อเต็มโครงการประมาณ 11,175 คน จากจำนวนทั้งหมด 22,124 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 50.5

4.1 เขตอุตสาหกรรมทั่วไป

จำนวนโรงงานของญี่ปุ่นในเขตอุตสาหกรรมทั่วไป มีเพียง 5 โรงงาน จากจำนวนโรงงานทั้งหมด 29 โรงงาน คิดเป็นจำนวนเงินลงทุนของญี่ปุ่นประมาณ 627 ล้านบาท จากจำนวนเงินลงทุนในเขตอุตสาหกรรมทั่วไปทั้งสิ้น 2,747 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 22.8 (ตารางที่ 3) นอกจากนี้ในตารางที่ 5 พบว่าในจำนวน 5 โรงงานนี้ประกอบกิจการประเภทอุปกรณ์รถจักรยานยนต์ 1 โรงงาน ใช้เงินลงทุนจำนวน 268.6 ล้านบาท ประกอบกิจการวัสดุก่อสร้าง 2 โรงงาน ใช้เงินลงทุน 247 ล้านบาท และอีก 2 โรงงานประกอบกิจการประเภทแปรรูปพืชผลเกษตร อาหารและห้องเย็น ใช้เงินลงทุนจำนวน 111.7 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 42.8 39.4 และ 17.8 ตามลำดับ แต่การจ้างแรงงานเท่ากับร้อยละ 10.7 53.2 และ 36.1 ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องมาจากโรงงานประเภทผลิตวัสดุก่อสร้าง แปรรูปพืชผลการเกษตร อาหารและห้องเย็น เป็นการผลิตประเภทใช้แรงงานเข้มข้นในการผลิต (Labor intensive techniaue) ในขณะที่

เดียวกับการผลิตอุปกรณ์รถจักรยานยนต์เป็นการผลิตประเภทใช้ทุนเข้มข้นในการผลิต (Capital intensive technique)

4.2 เขตอุตสาหกรรมส่งออก

จากตารางที่ 4 พบว่า จำนวนโรงงานของญี่ปุ่นในเขตอุตสาหกรรมส่งออกมีจำนวน 26 โรงงาน จากจำนวนโรงงานทั้งหมด 57 โรงงาน คิดเป็นเงินลงทุนของญี่ปุ่นเท่ากับ 3,653 ล้านบาท จากจำนวนเงินลงทุนในเขตอุตสาหกรรมส่งออกทั้งสิ้น 4,816 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 75.9 แต่การจ้างแรงงานของโรงงานญี่ปุ่นเท่ากับร้อยละ 53.8 ของการจ้างแรงงานทั้งหมดในเขตอุตสาหกรรมส่งออก ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าโรงงานของญี่ปุ่นส่วนใหญ่ใช้วิธีการผลิตสินค้าที่ใช้ทุนเข้มข้นในการผลิต เช่น อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ มีจำนวนโรงงานมากถึง 14 โรงงาน ใช้เงินลงทุนทั้งสิ้นประมาณ 2,676 ล้านบาท หรือร้อยละ 73.3 ของเงินลงทุนของญี่ปุ่นในเขตอุตสาหกรรมส่งออก (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 2 โครงสร้างเงินลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ (จำแนกตามสัญชาติผู้ถือหุ้น)

ประเทศ	จำนวน โรงงาน	ทุนจดทะเบียน		เงินลงทุน		แรงงาน (เต็มโครงการ)	
		ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
ญี่ปุ่น	31	1,808.1	65.4	4,280.3	56.6	11,175	50.5
ไทย	38	573.2	20.7	2,540.4	33.6	6,416	29.0
อื่นๆ	17	383.5	13.9	742.3	9.8	4,533	20.5
รวมทั้งหมด	86	2,764.8	100	7,563.1	100	22,124	100

ที่มา : สำนักงานนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

ตารางที่ 3 สัดส่วนเงินลงทุนจากญี่ปุ่นเมื่อเปรียบเทียบกับเงินลงทุนทั้งหมด เขตอุตสาหกรรมทั่วไป

ประเภทกิจการ	จำนวนโรงงาน		ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)		เงินลงทุน (ล้านบาท)		แรงงาน (เต็มโครงการ) (คน)	
	ทั้งหมด	ญี่ปุ่น	ทั้งหมด	ญี่ปุ่น ร้อยละ	ทั้งหมด	ญี่ปุ่น ร้อยละ	ทั้งหมด	ญี่ปุ่น ร้อยละ
อุปกรณ์จักรยานยนต์	2	1	99	90.9	1,601	269	560	210
วัสดุก่อสร้าง	7	2	407	25.3	614	247	1,574	1,046
แปรรูปพืชผลการเกษตร								
อาหารและห้องเย็น	8	2	125	22.4	307	112	1,576	709
กระดาษรวงผึ้ง	2	0	1	0.0	66	0	217	0
อาหารสัตว์	3	0	10	0.0	23	0	85	0
อื่นๆ	7	0	50	0.0	135	0	981	0
รวมทั้งหมด	29	5	692	31.9	2,747	627	4,993	1,965
								39.4

ที่มา : สำนักงานนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

ตารางที่ 4 สัดส่วนเงินลงทุนจากญี่ปุ่นเมื่อเปรียบเทียบกับเงินลงทุนทั้งหมดเขตอุตสาหกรรมส่งออก

ประเภทกิจการ	จำนวนโรงงาน		ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)		เงินลงทุน (ล้านบาท)		แรงงาน (คน)		ร้อยละ
	ทั้งหมด	ญี่ปุ่น	ทั้งหมด	ญี่ปุ่น	ทั้งหมด	ญี่ปุ่น	ทั้งหมด	ญี่ปุ่น	
อิเล็กทรอนิกส์ และ คอมพิวเตอร์	18	14	1,415	1,285	2,838	2,676	7,697	6,101	79.3
เคมี	1	1	84	84	300	300	587	587	100.0
แปรรูปพืชผลการเกษตร และอาหาร	6	1	34	8	221	43	1,302	130	10.0
นาฬิกา	2	1	11	10	60	30	595	243	40.8
เฟอร์นิเจอร์	6	1	103	16	297	24	1,179	128	10.9
เสื้อผ้าสำเร็จรูป	5	1	50	10	163	9	859	200	23.3
เครื่องประดับ	5	0	43	0	92	0	897	0	0.0
ผลิตภัณฑ์จากหนังสัตว์	2	0	19	0	126	0	1,032	0	0.0
อื่น ๆ	12	7	314	174	719	570	2,983	1,821	61.0
รวมทั้งหมด	57	26	2,073	1,587	4,816	3,653	17,131	9,210	53.8

ที่มา : สำนักงานนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

ตารางที่ 5 โครงสร้างเงินลงทุนของญี่ปุ่นจำแนกตามประเภทกิจการผลิต
เขตอุตสาหกรรมทั่วไป

ประเภทกิจการ	จำนวน โรงงาน	ทุนจดทะเบียน		เงินลงทุน		แรงงาน	
		ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
อุปกรณ์รถจักรยานยนต์	1	90.0	40.7	268.6	42.8	210	10.7
วัสดุก่อสร้าง	2	103.0	46.6	247.0	39.4	1,046	53.2
แปรรูปพืชผลการเกษตร							
อาหารและห้องเย็น	2	28.0	12.7	111.7	17.8	709	36.1
กระดาษบรรจุสิ่ง	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0.0
อาหารสัตว์	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0.0
อื่นๆ	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0.0
รวมทั้งหมด	5	221.0	100.0	627.3	100.0	1,965	100.0

ที่มา : สำนักงานนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

ตารางที่ 6 โครงสร้างเงินลงทุนของญี่ปุ่นจำแนกตามประเภทกิจการผลิต
เขตอุตสาหกรรมส่งออก

ประเภทกิจการ	จำนวน โรงงาน	ทุนจดทะเบียน		เงินลงทุน		แรงงาน	
		ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
อิเล็กทรอนิกส์ และ							
คอมพิวเตอร์	14	1,285.0	81.0	2,675.9	73.3	6,101	66.2
เลนส์	1	84.0	5.3	300.0	8.2	587	6.4
แปรรูปพืชผลการเกษตร							
และอาหาร	1	8.0	0.5	43.4	1.2	130	1.4
นาฬิกา	1	10.0	0.6	30.1	0.8	243	2.6
เฟอร์นิเจอร์	1	16.0	1.0	23.8	0.7	128	1.4
เสื้อผ้าสำเร็จรูป							
ผ้าถัก และผ้าผืน	1	10.0	0.6	9.4	0.3	200	2.2
เครื่องประดับ	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0.0
ผลิตภัณฑ์จากหนังสัตว์	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0.0
อื่นๆ	7	174.1	11.0	570.5	15.6	1,821	19.8
รวมทั้งหมด	26	1,587.1	100.0	3,653.0	100.0	9,210	100.0

ที่มา : สำนักงานนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

5. ปัจจัยการกำหนดการลงทุนของญี่ปุ่น ในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

จากการประเมินการสอบถามบางบริษัทของญี่ปุ่นพบว่าปัจจัยที่สำคัญในการกำหนดการลงทุน หรือการตั้งโรงงานของญี่ปุ่นในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ คือ

5.1 ปัจจัยทางเศรษฐกิจศาสตร์

5.1.1 ที่ตั้ง

โรงงานของญี่ปุ่นส่วนใหญ่จะเป็นกิจการประเภทอิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และเลนส์ ซึ่งต้องอาศัยพื้นที่ที่ตั้งของโรงงานให้ใกล้เคียง เพราะระบบการผลิตสินค้าดังกล่าวไม่เหมาะที่จะอยู่ใกล้ทะเลหรือที่ที่มีความชื้นของไอน้ำสูง

5.1.2 การขนส่งและการคมนาคม

สินค้าประเภทอิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และเลนส์ มีขนาดเบา สามารถขนส่งทางเครื่องบินจากเชียงใหม่สู่ประเทศญี่ปุ่นได้โดยตรง และการขนส่งทางภาคพื้นดินก็มีความสะดวกและรวดเร็วเพราะว่ามีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 11 เชียงใหม่-ลำปาง ผ่านหน้านิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ซึ่งในอนาคตกรมทางหลวงมีนโยบายที่จะขยายถนนเป็นสี่เลน นอกจากนี้ที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนืออยู่ห่างจากสถานีรถไฟลำพูนเพียง 6 กิโลเมตร ทำให้การขนส่งทางรถไฟมีความสะดวกและเสียค่าใช้จ่ายต่ำ

5.1.3 ราคาที่ดิน

ราคาที่ดินในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือมีราคาถูกกว่าราคาที่ดินในนิคมอุตสาหกรรมภาคกลางและภาคตะวันออก

5.1.4 วัตถุดิบ

วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้าบางประเภท เช่น แปรรูปพืชผลการเกษตร อาหาร เสื้อผ้า และวัสดุก่อ-

สร้าง สามารถหาได้ง่ายในจังหวัดลำพูนและจังหวัดใกล้เคียง เช่น เชียงใหม่

5.1.5 อัตราค่าจ้าง

อัตราค่าจ้างของแรงงานในจังหวัดลำพูนยังอยู่ในระดับต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราค่าจ้างของแรงงานในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

5.1.6 ความชำนาญของแรงงาน

แรงงานทางภาคเหนือจะมีความประณีตและมีฝีมือ ซึ่งเหมาะสมกับการผลิตสินค้าประเภทอิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และเลนส์ ที่ต้องใช้ความชำนาญและความประณีตสูงในการผลิต

5.1.7 สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

ภายในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือมีความพร้อมด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่าง ๆ เช่น ระบบป้องกันน้ำท่วม ถนน ระบบน้ำประปา ระบบกำจัดน้ำเสีย ระบบไฟฟ้า ระบบโทรศัพท์ ระบบกำจัดขยะ และระบบการรักษาความปลอดภัย

5.1.8 การบริการศุลกากร

มีเจ้าหน้าที่ศุลกากรคอยบริการด้านศุลกากรประจำที่ท่าอากาศยานเชียงใหม่ และในอนาคตจะมีเจ้าหน้าที่ศุลกากรมาประจำที่นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ทำให้สามารถตรวจสินค้าและปล่อยสินค้าได้ทันที

5.1.9 สิทธิพิเศษอื่นๆ

สิทธิพิเศษที่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมได้รับก็คือ สิทธิประโยชน์ตามพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 เช่น คนต่างด้าวได้รับอนุญาตให้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินในนิคมอุตสาหกรรม และได้รับอนุญาตให้น่าคนต่างด้าวซึ่งเป็นช่างฝีมือ ผู้ชำนาญการ คู่สมรส และบุคคลซึ่งอยู่ในอุปการะเข้ามาและอยู่ในประเทศไทยได้ นอกจากนี้เมื่อได้รับเงินปันผลหรือผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินทุนก็สามารถส่งเงินตราต่างประเทศออกไปนอกราชอาณาจักรได้

สำหรับสิทธิประโยชน์สำหรับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในเขตอุตสาหกรรมส่งออกคือ ได้รับการยกเว้นภาษีขาเข้าสำหรับเครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องใช้ รวมทั้งของที่นำเข้ามาเพื่อใช้ในการผลิตสินค้า นอกจากนี้ยังได้รับการยกเว้นภาษีขาออก เมื่อส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร

5.1.10 ตลาด

สินค้าที่ผลิตจากโรงงานของญี่ปุ่นในเขตอุตสาหกรรมส่งออกจะส่งออกไปยังต่างประเทศทั้งหมด โดยมีตลาดรองรับที่สำคัญคือ ญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกา สำหรับสินค้าที่ผลิตจากโรงงานของญี่ปุ่นในเขตอุตสาหกรรมทั่วไป เช่น วัสดุก่อสร้างแปรรูปพืชผลการเกษตร อาหาร และห้องเย็น ก็มีตลาดรองรับสินค้าที่สำคัญคือ จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดลำพูน

5.2 ปัจจัยที่ไม่ใช่ทางเศรษฐศาสตร์

ปัจจัยที่ไม่ใช่ทางเศรษฐศาสตร์ ที่มีส่วนในการตัดสินใจลงทุนของญี่ปุ่นในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ก็คือ สภาพภูมิประเทศ และภูมิอากาศของจังหวัดลำพูน มีความคล้ายคลึงกับประเทศญี่ปุ่น

6. ผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

จากการศึกษาโครงสร้างการลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือนั้นกว่าร้อยละ 56 เป็นเงินลงทุนจากประเทศญี่ปุ่น และเป็นที่ทราบกันดีว่าปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้ความเจริญเติบโตของแต่ละภูมิภาคหรือแต่ละประเทศแตกต่างกันก็คือการลงทุน โดยเฉพาะการลงทุนในภาคอุตสาหกรรม ฉะนั้นการลงทุนของญี่ปุ่นย่อมส่งผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในจังหวัดลำพูน โดยการศึกษาจะเปรียบเทียบกับช่วงก่อนและเริ่มก่อตั้งนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือในปี 2528 (1985)

กับช่วงที่เริ่มมีการก่อตั้งโรงงานและเปิดดำเนินการกิจการจำนวนมากตั้งแต่ปี 2531 (1988) เป็นต้นมา

6.1 ด้านเศรษฐกิจ

6.1.1 ภาพรวม

จากรูปที่ 1 และตารางที่ 7 จะเห็นได้ว่าอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (GRP Growth Rate) ของจังหวัดลำพูนมีความผันผวนค่อนข้างมากเมื่อเปรียบเทียบกับภาคเหนือและทั้งประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากเศรษฐกิจของจังหวัดลำพูน เป็นเศรษฐกิจที่พึ่งพาภาคเกษตรเป็นหลักโดยมีมูลค่าเพิ่มมากกว่า 1 ใน 3 ของผลิตภัณฑ์จังหวัด (GRP) ทั้งนี้ผลผลิตภาคเกษตรมีความไม่แน่นอนสูง ขึ้นอยู่กับสภาพลมฟ้าอากาศของแต่ละปี ซึ่งส่งผลให้ปีใดที่ภาคเกษตรขยายตัวในอัตราสูง ก็จะทำให้อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจสูงตามไปด้วย แต่ในขณะเดียวกันปีใดที่ภาคเกษตรขยายตัวในอัตราที่ต่ำหรือถดถอย ก็จะทำให้อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจต่ำหรือถดถอยตามไปด้วย อย่างไรก็ตาม 2532 (1989) ภาคนอกเกษตรที่สำคัญ เช่นภาคอุตสาหกรรมมีอัตราการขยายตัวสูงถึงร้อยละ 38.4 สูงกว่าอัตราขยายตัวภาคอุตสาหกรรมของภาคเหนือและทั้งประเทศซึ่งเท่ากับร้อยละ 13.2 และ 23.9 ตามลำดับ (รูปที่ 2) ส่งผลให้อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของจังหวัดลำพูนในปี 2532 สูงถึงร้อยละ 11.1 และจะเห็นได้ว่าอัตราการขยายตัวภาคอุตสาหกรรมเฉลี่ยได้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 9.4 ต่อปี ในช่วงระยะเวลาปี 2525 - 2530 (1982 - 1987) เป็นร้อยละ 24.7 ต่อปี ในช่วงระยะเวลาปี 2531 - 2532 (1988 - 1989) (ตารางที่ 7) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าภาคอุตสาหกรรมเริ่มมีบทบาทมากขึ้นในการผลักดันเศรษฐกิจให้มีความเจริญเติบโต และจากการที่ภาคอุตสาหกรรมมีอัตราการขยายตัวสูงในช่วงปี 2531 - 2532 ทำให้สัดส่วนมูลค่าเพิ่มภาคอุตสาหกรรมของจังหวัดลำพูนได้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 1.3 ของทั้งภาคเหนือในปี 2528

(1985) เป็นร้อยละ 1.6 ในปี 2532(1989) (ตารางที่ 9 และรูปที่ 3) แต่สัดส่วนผลิตภัณฑ์จังหวัดของลำพูนอยู่ในระดับเท่าเดิมร้อยละ 3.3 ของทั้งภาคเหนือในปี 2528 และ 2532 (ตารางที่ 10 และรูปที่ 4) ทั้งนี้เพราะว่าสัดส่วนมูลค่าเพิ่มภาคเกษตรของจังหวัดลำพูนในภาคเหนือได้ลดน้อยลงจากร้อยละ 4.0 ในปี 2528 เป็นร้อยละ 3.5 ในปี 2532 (ตารางที่ 11)

6.1.2 โครงสร้างการผลิต

จากผลงานของ Kuznets (1957) เกี่ยวกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ทราบว่าขณะที่รายได้ของประเทศเพิ่มสูงขึ้น สัดส่วนของผลผลิตจากภาคเกษตรกรรมจะลดลง และสัดส่วนผลผลิตภาคอุตสาหกรรมมีแนวโน้มสูงขึ้น การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจดังกล่าวก็กำลังเกิดขึ้นกับจังหวัดลำพูน สังเกตได้จากก่อนที่จะเริ่มมีการก่อตั้งนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือขึ้นนั้น จังหวัดลำพูนมีฐานการผลิตที่สำคัญเฉพาะเขตในภาคเกษตรเท่านั้น เช่น ข้าว กระเทียม หอมแดง ลำไย และใบยาสูบ เป็นต้น และจังหวัดลำพูนอยู่ในฐานะเมืองบริวารทางเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงใหม่อย่างเหนียวแน่น จนแยกตัวไม่ออก ธุรกิจการค้าส่ง ค้าปลีก และธุรกิจบริการด้านอื่น ๆ ของจังหวัดลำพูนไม่อยู่ในฐานะที่เติบโตได้ เพราะว่าชาวลำพูนนิยมไปจับจ่ายใช้สอยที่เชียงใหม่จนกระทั่งเมื่อมีการก่อตั้งนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือขึ้น โครงสร้างการผลิตของจังหวัดลำพูนก็เริ่มเปลี่ยนแปลงจากเศรษฐกิจที่พึ่งพาภาคเกษตรเป็นหลักแต่เพียงอย่างเดียวมาเป็นเศรษฐกิจที่พึ่งพาภาคเกษตรกรรมมากขึ้น โดยสังเกตได้จากสัดส่วนมูลค่าเพิ่มภาคเกษตรในผลิตภัณฑ์จังหวัดได้ลดลงจากร้อยละ 41.3 ในปี 2528 (1985) เหลือเพียงร้อยละ 35.1 ในปี 2532 (1989) ส่วนภาคเกษตรกรรมที่สัดส่วนมูลค่าเพิ่มในผลิตภัณฑ์จังหวัดเพิ่มขึ้นได้แก่ ภาคเหมืองแร่และย่อยหิน (Mining and

Quarrying) ภาคอุตสาหกรรม (Manufacturing) ภาคก่อสร้าง (Construction) ภาคไฟฟ้าและประปา (Electricity and Water Supply) ภาคคมนาคมและขนส่ง (Transportation and Communication) ภาคการค้าส่งและการค้าปลีก (Trade) และภาคการธนาคารและประกันภัย (Bank and Insurance) โดยเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 3.6 2.5 2.7 1.3 4.3 17.8 และ 1.9 ตามลำดับ ในปี 2528 (1985) มาเป็นร้อยละ 5.7 3.4 3.0 1.8 4.5 20.8 และ 3.3 ตามลำดับ ในปี 2532 (1989) ภาคนอกเกษตรกรรมที่มีสัดส่วนมูลค่าเพิ่มในผลิตภัณฑ์จังหวัดลดลงเช่นเดียวกับภาคเกษตร ได้แก่ ภาคที่อยู่อาศัย (Ownership of dwelling) ภาคบริหารและป้องกันประเทศ (Public Administration and Defense) และภาคบริการ (Services) (ตารางที่ 8)

ถึงแม้ว่าจะมีอัตราการขยายตัวสูงของภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดลำพูน ในช่วงปี 2531 - 2532 ส่งผลให้สัดส่วนมูลค่าเพิ่มของภาคอุตสาหกรรมในผลิตภัณฑ์จังหวัดสูงขึ้น และสัดส่วนมูลค่าเพิ่มของภาคเกษตรในผลิตภัณฑ์จังหวัดลดลงก็ตาม แต่ช่วงห่างระหว่างสัดส่วนของภาคเกษตรกับภาคอุตสาหกรรมก็ยังมีช่วงห่างที่แตกต่างกันค่อนข้างมาก (รูปที่ 8) แม้กระทั่งจังหวัดเชียงใหม่ที่มีความเติบโตของเมือง และรายได้เฉลี่ยต่อคนสูงสุดในภาคเหนือ ช่วงห่างดังกล่าวก็ยังคงมีอยู่ (รูปที่ 7) ในขณะเดียวกันสัดส่วนมูลค่าเพิ่มภาคอุตสาหกรรมในผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ได้แซงหน้าภาคเกษตรกรรมตั้งแต่ปี 2521 (1978) และช่วงห่างดังกล่าวเริ่มมีมากขึ้น (รูปที่ 5) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าจังหวัดลำพูนและภาคเหนือยังมีฐานการผลิตที่สำคัญอยู่ในภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรมยังคงกระจุกตัวอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ตารางที่ 7 Growth rate of GRP Classified by sectors LAMPHUN

% Growth	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	Average 82-87	88-89
Agriculture	2.3	-0.4	-7.4	10.0	-8.1	27.2	-10.6	4.4	3.3	-3.4
Mining & Quarrying	-6.1	-17.0	111.9	-10.3	-16.3	29.3	16.4	59.8	8.2	36.4
Manufacturing	-4.6	20.8	12.9	17.0	14.6	-1.8	12.4	38.4	9.4	24.7
Construction	7.9	-14.5	38.6	-16.7	9.2	12.7	-0.5	14.3	4.6	6.7
Electricity and Water Supply	32.7	15.0	9.8	2.7	30.3	16.3	-12.9	29.3	17.3	6.1
Transportation and Communication	-12.1	-29.1	1.5	1.1	6.8	-1.3	11.9	12.7	-6.4	12.3
Trade	4.0	-8.8	11.7	0.9	5.8	10.8	12.3	13.9	2.5	13.1
Banking & Insurance	25.4	19.0	-18.2	25.0	7.9	24.8	18.2	37.0	12.8	27.2
Ownership of Dwelling	10.8	3.6	3.1	2.9	3.1	2.1	2.9	5.5	4.2	4.2
Public Administration and Defence	5.0	14.0	-0.9	7.3	4.1	30.7	-16.2	-2.4	9.6	-9.6
Services	24.2	12.5	4.6	4.7	2.1	5.6	8.3	5.3	8.7	6.8
GRP	2.9	-1.4	2.8	5.1	-0.7	17.1	-0.8	11.1	4.1	5.0

Source : NESDB

ตารางที่ 8 Value added of GRP Classified by sectors at 1972 prices
LAMPHUN

(Million Bahts)

	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
Agriculture	699.0	715.3	712.3	659.6	725.4	667.0	848.4	758.2	791.3
Mining & Quarrying	43.2	40.6	33.7	71.3	64.0	53.5	69.2	80.6	128.7
Manufacturing	29.0	27.6	33.4	37.7	44.1	50.5	49.6	55.7	77.1
Construction	45.0	48.5	41.5	57.5	47.9	52.3	59.0	58.7	67.1
Electricity and Water Supply	13.7	18.1	20.8	22.9	23.5	30.6	35.6	31.0	40.1
Transportation and Communication	118.4	104.1	73.8	74.9	75.7	80.9	79.8	89.3	100.6
Trade	317.3	304.7	277.8	310.4	313.1	331.3	367.0	412.1	469.3
Banking & Insurance	22.2	27.9	33.2	27.1	33.9	36.6	45.7	54.0	73.9
Ownership of Dwelling	99.5	110.3	114.3	117.9	121.3	125.1	127.7	131.3	138.6
Public Administration and Defence	80.8	84.9	96.8	95.9	102.9	107.1	140.0	117.3	114.4
Services	133.3	165.5	186.2	194.8	203.9	208.2	219.8	238.1	250.7
GRP	1,601	1,648	1,624	1,670	1,756	1,743	2,042	2,026	2,252

% Share of GRP Classified by sectors LAMPHUN

% Share	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
Agriculture	43.6	43.4	43.9	39.5	41.3	38.3	41.6	37.4	35.1
Mining & Quarrying	2.7	2.5	2.1	4.3	3.6	3.1	3.4	4.0	5.7
Manufacturing	1.8	1.7	2.1	2.3	2.5	2.9	2.4	2.7	3.4
Construction	2.8	2.9	2.6	3.4	2.7	3.0	2.9	2.9	3.0
Electricity and Water Supply	0.9	1.1	1.3	1.4	1.3	1.8	1.7	1.5	1.8
Transportation and Communication	7.4	6.3	4.5	4.5	4.3	4.6	3.9	4.4	4.5
Trade	19.8	18.5	17.1	18.6	17.8	19.0	18.0	20.3	20.8
Banking & Insurance	1.4	1.7	2.0	1.6	1.9	2.1	2.2	2.7	3.3
Ownership of Dwelling	6.2	6.7	7.0	7.1	6.9	7.2	6.3	6.5	6.2
Public Administration and Defence	5.0	5.2	6.0	5.7	5.9	6.1	6.9	5.8	5.1
Services	8.3	10.0	11.5	11.7	11.6	11.9	10.8	11.7	11.1
GRP	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Source : NESDB

ตารางที่ 9 Value added of Manufacturing at 1972 prices
% Share of Region

Province	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
Upper North	48.5	47.0	43.9	40.4	47.7	43.7	43.9	44.1	43.0
Chiang Mai	24.2	23.6	20.4	19.7	20.5	19.2	19.3	21.0	21.3
Lampang	6.8	6.9	6.3	5.3	4.2	3.2	3.3	3.5	3.7
Mae Hong Son	0.8	0.7	0.8	0.8	0.6	0.7	0.6	0.6	0.5
Chiang Rai	6.9	6.7	7.0	6.2	4.7	4.0	3.6	3.5	3.4
Phrae	1.7	1.6	1.6	1.1	1.0	1.0	1.0	0.8	0.8
Lamphun	1.1	1.0	1.2	1.3	1.3	1.4	1.3	1.3	1.6
Nan	1.5	1.5	1.3	1.4	0.7	0.8	0.7	0.7	0.6
Tak	3.1	2.8	3.2	2.6	12.7	11.5	12.3	11.1	9.5
Phayao	2.4	2.1	2.2	2.1	1.9	1.9	1.8	1.7	1.6
Lower North	51.5	53.0	56.1	59.6	52.3	56.3	56.1	55.9	57.0
Nakhon Sawan	14.5	14.4	16.0	17.7	18.1	19.7	19.6	18.7	19.9
Phitsanulok	7.2	7.1	7.5	8.4	4.7	4.4	4.4	4.4	4.3
Kam Phaeng Phet	8.2	9.8	9.5	9.6	8.0	8.4	7.9	8.4	8.5
Uthai Thani	2.2	2.1	2.3	2.6	1.7	1.6	1.7	1.6	1.3
Sukhothai	4.6	4.1	4.8	5.6	4.2	4.5	4.3	3.7	3.6
Uttaradit	5.3	6.8	5.7	6.8	9.9	11.6	12.4	13.2	14.0
Phichit	3.6	3.7	3.8	3.4	3.2	3.4	3.4	3.5	3.3
Phetchabun	5.9	4.9	6.4	5.5	2.5	2.7	2.4	2.3	2.1
North	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Source : NESDB

ตารางที่ 10 Value added of GRP at 1972 prices
% Share of Region

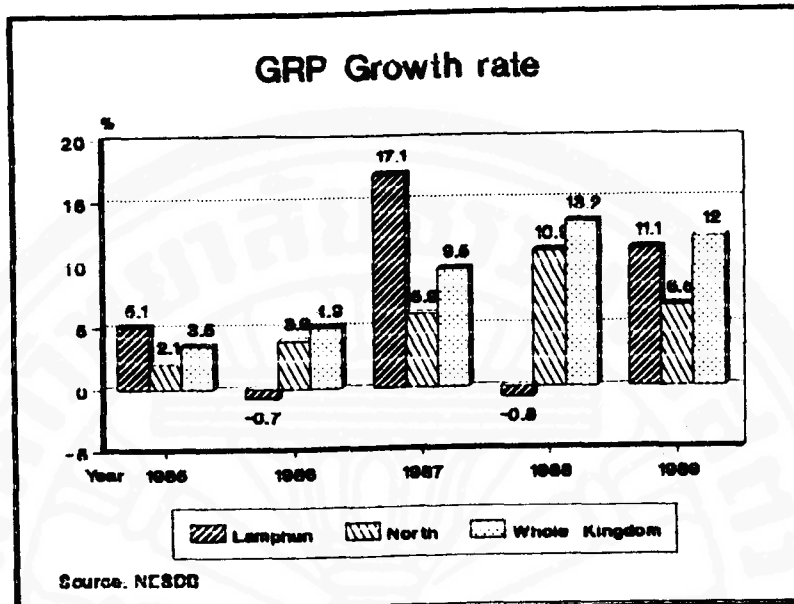
Province	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
Upper North	52.2	52.3	51.3	50.5	50.1	51.7	53.1	51.6	51.0
Chiang Mai	16.8	16.8	16.7	16.3	15.4	16.3	16.2	16.3	16.5
Lampang	8.0	7.3	7.1	7.2	7.3	7.1	7.2	6.9	6.9
Mae Hong Son	1.4	1.4	1.5	1.5	1.5	1.4	1.3	1.3	1.3
Chiang Rai	8.5	9.2	9.0	9.0	8.3	8.9	9.4	8.8	8.9
Phrae	3.8	3.9	3.8	3.5	3.7	3.7	3.6	3.5	3.6
Lamphun	3.7	3.7	3.5	3.3	3.3	3.2	3.5	3.2	3.3
Nan	3.2	3.2	3.3	3.3	3.1	3.1	3.1	3.0	3.0
Tak	3.2	3.2	2.9	3.2	4.1	4.3	4.5	5.0	3.8
Phavao	3.5	3.5	3.4	3.2	3.3	3.6	4.2	3.7	3.6
Lower North	47.8	47.7	48.7	49.5	49.9	48.3	46.9	48.4	49.0
Nakhon Sawan	10.4	10.2	10.8	11.3	11.1	10.8	10.7	10.7	11.1
Phitsanulok	7.0	7.1	7.3	7.1	7.3	6.9	6.9	6.9	7.1
Kam Phaeng Phet	5.0	5.4	5.5	5.9	6.2	6.0	5.7	6.0	6.4
Uthai Thani	3.1	3.1	3.4	3.3	3.1	2.9	3.0	2.9	2.7
Sukhothai	5.5	5.1	5.2	5.2	5.4	5.2	4.8	4.8	5.0
Uttaradit	4.2	4.4	3.9	4.1	4.3	4.4	4.4	4.5	4.5
Phichit	5.1	5.4	4.9	4.6	4.7	4.6	4.5	4.7	4.5
Phetchabun	7.4	6.9	7.7	8.0	7.8	7.5	6.9	7.7	7.6
North	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Source : NESDB

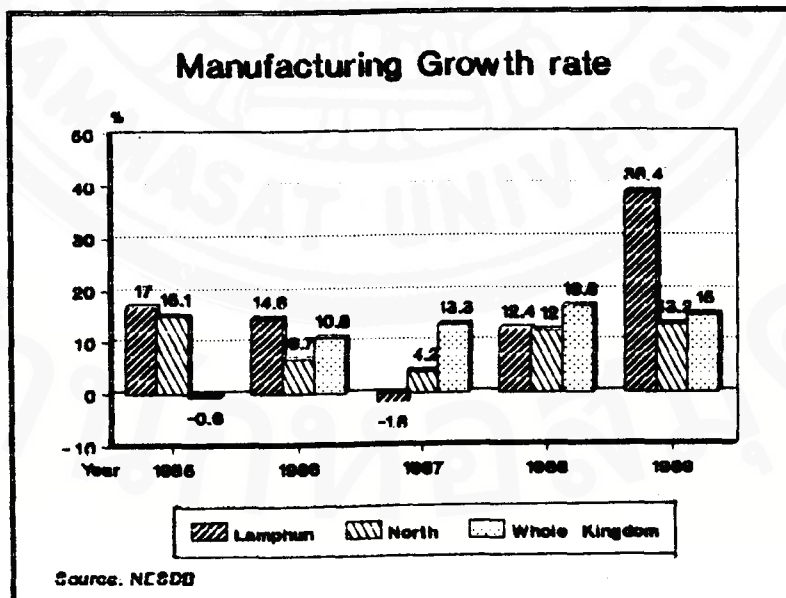
ตารางที่ 11 Value added of Agriculture at 1972 prices
% Share of Region

Province	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
Upper North	46.0	47.9	46.5	45.1	42.4	46.6	50.3	45.2	44.4
Chiang Mai	11.9	12.3	12.4	12.1	10.7	12.2	12.3	11.4	11.1
Lampang	6.3	4.7	3.9	4.2	4.0	4.1	4.2	3.8	3.8
Mae Hong Son	1.5	1.7	2.1	1.8	1.8	1.8	1.4	1.5	1.2
Chiang Rai	9.5	10.9	10.7	10.7	9.4	11.7	13.3	11.4	11.1
Phrae	2.7	3.1	3.4	2.9	3.1	3.1	2.9	2.8	2.7
Lamphun	4.3	4.5	4.4	3.6	4.0	3.6	4.5	3.5	3.5
Nan	3.1	3.2	3.6	3.6	3.4	3.3	3.1	2.8	3.1
Tak	2.8	3.3	2.2	2.7	2.5	2.7	2.5	3.2	3.6
Phayao	4.0	4.2	3.8	3.5	3.5	4.2	6.3	4.7	4.4
Lower North	54.0	52.1	53.5	54.9	57.6	53.4	49.7	54.8	55.6
Nakhon Sawan	11.1	10.6	10.7	11.1	11.6	10.2	10.5	10.3	10.5
Phitsanulok	6.7	6.5	6.7	6.4	7.1	6.5	6.7	6.5	7.5
Kam Phaeng Phet	5.9	6.4	6.3	7.1	7.8	7.5	6.7	7.7	8.5
Uthai Thani	3.9	3.4	4.2	4.0	3.6	3.6	3.3	3.3	3.2
Sukhothai	6.4	5.5	5.5	5.6	6.3	5.9	4.9	5.5	6.0
Uttaradit	4.4	4.6	3.6	4.0	4.2	4.0	3.9	4.3	4.2
Phichit	5.3	6.0	5.3	4.7	5.1	4.6	4.2	5.2	4.4
Phetchabun	10.3	9.1	11.1	12.0	11.8	11.1	9.5	11.9	11.3
North	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Source : NESDB

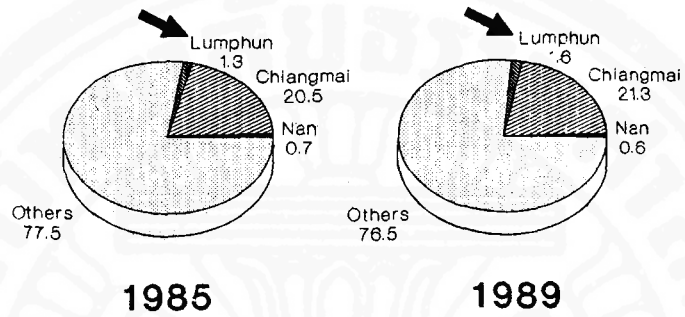

รูปที่ 1

รูปที่ 2

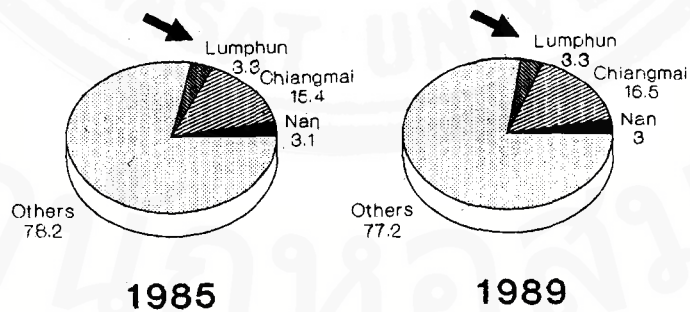
**Value added of Manufacturing at 1972 prices
% Share of North Region**

Source: NESDB

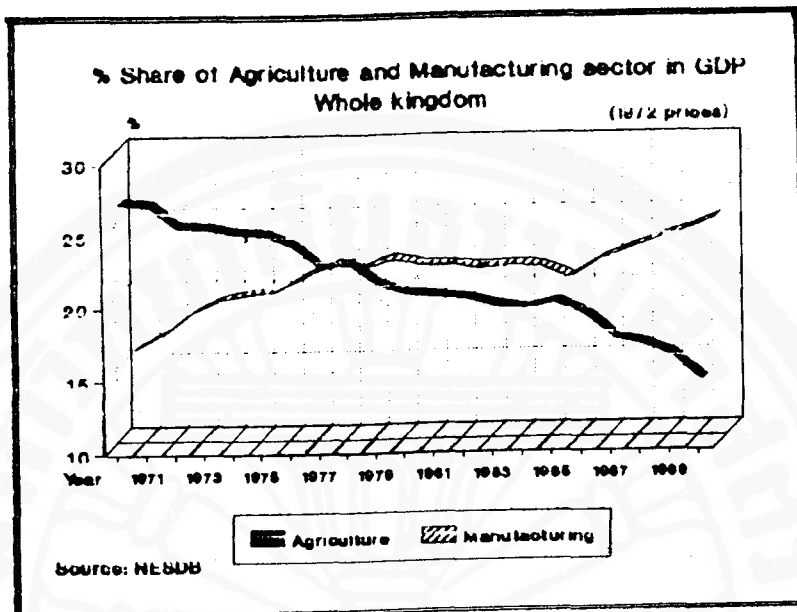
รูปที่ 3

**Value added of GRP at 1972 prices
% Share of North Region**

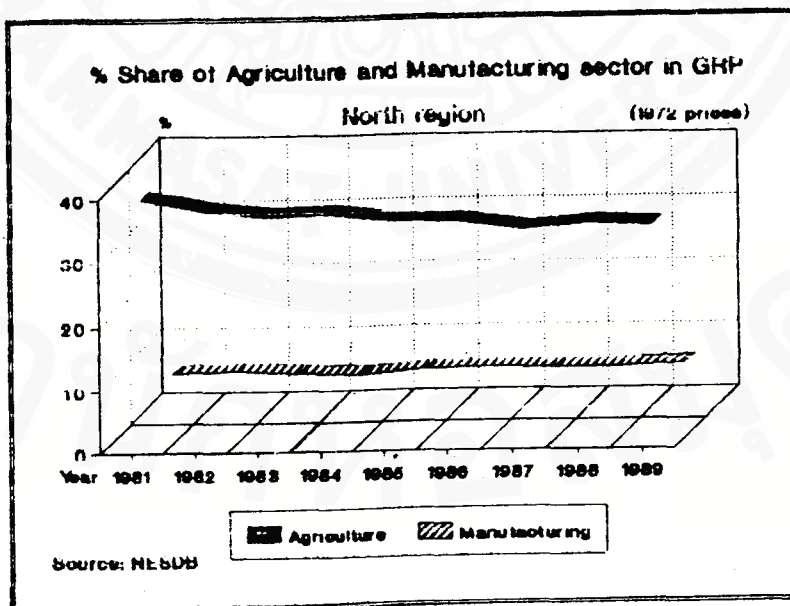

Source: NESDB

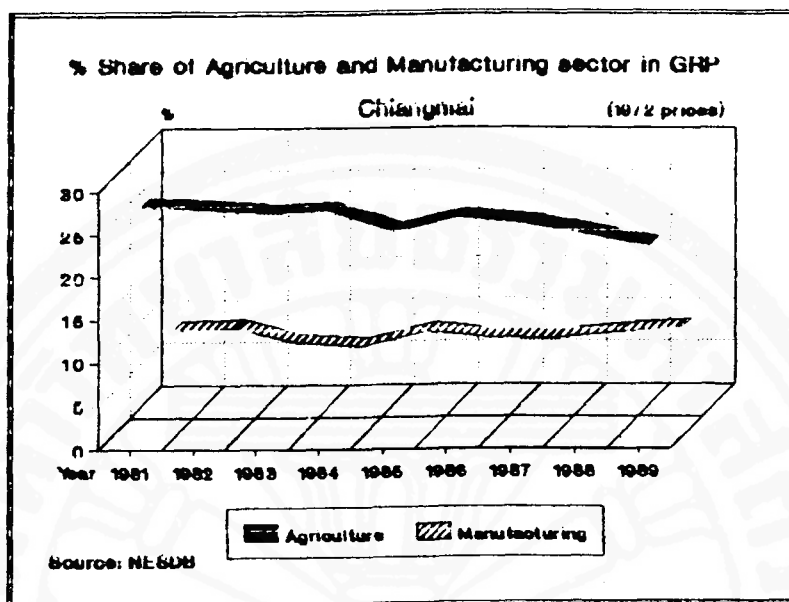
รูปที่ 4

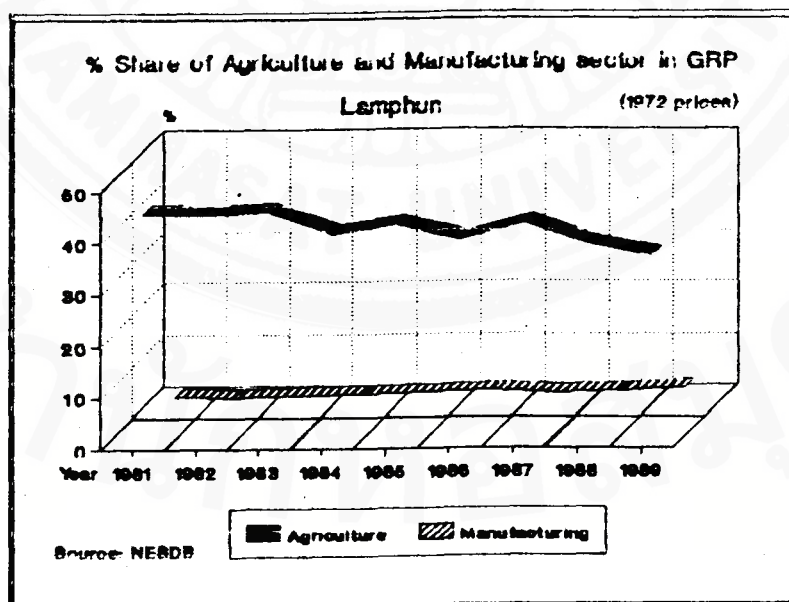
รูปที่ 5

รูปที่ 6

รูปที่ 7

รูปที่ 8

6.1.3 รายได้เฉลี่ยต่อคน

จากการสอบถามบางบริษัทของญี่ปุ่นในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ พบว่าโดยเฉลี่ยแล้วอัตราค่าจ้างเฉลี่ยต่อวันของแรงงานในปัจจุบัน จะอยู่สูงกว่าอัตราค่าแรงขั้นต่ำของจังหวัดลำพูน ซึ่งเท่ากับ 82 บาทต่อวัน และอัตราค่าจ้างที่แรงงานได้รับจากบริษัทญี่ปุ่นจะสูงขึ้นอีกถ้าหากเป็นแรงงานที่มีฝีมือ ประสบการณ์ และความชำนาญ นอกจากนี้ในตารางที่ 12 และที่ 13 พบว่ารายได้เฉลี่ยต่อหัว (GRP per Capita) ของจังหวัดลำพูนในปี 2524 (1981) และปี 2528 (1985) เท่ากับ 9,540 บาท และ 10,254 บาท ตามลำดับ ซึ่งทั้ง 2 ปีดังกล่าวจัดอยู่ในลำดับที่ 14 จาก 17 จังหวัดในภาคเหนือโดยอยู่สูงกว่าจังหวัดแพร่ น่าน และพะเยา แต่เมื่อมีการก่อตั้งนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือขึ้น รายได้เฉลี่ยต่อหัวของจังหวัดลำพูนในปี 2532 (1989) เท่ากับ 15,861 บาท เลื่อนลำดับมาเป็นลำดับที่ 13 โดยมีอัตราการเพิ่มของรายได้เฉลี่ยต่อหัวในปี 2532 สูงถึงร้อยละ 19.6 ซึ่งเป็นอัตราการเพิ่มสูงที่สุดในภาคเหนือและสูงกว่าอัตราการเพิ่มเฉลี่ยทั้งประเทศ

6.1.4 ราคา

จากรูปที่ 4 พบว่าอัตราเงินเฟ้อของจังหวัดลำพูนอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับทั้งภาคเหนือและทั้งประเทศ โดยอัตราเงินเฟ้อในปี 2530 (1987) เท่ากับร้อยละ 7.4 มีสาเหตุจากอำนาจซื้อของเกษตรกรที่เพิ่มขึ้นอันเนื่องมาจากผลผลิตทางการเกษตรในปี 2530 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก สำหรับอัตราเงินเฟ้อในปี 2532 (1989) ที่สูงถึงร้อยละ 8.8 นั้นมีสาเหตุมาจากดัชนีราคาภาคอุตสาหกรรมได้ปรับตัวสูงขึ้น และอำนาจซื้อของคนในจังหวัดลำพูนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตามอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

6.1.5 การจ้างงาน

จากตารางที่ 2 พบว่าการลงทุนจากญี่ปุ่นเมื่อเต็มโครงการ จะทำให้มีการจ้างแรงงานจำนวน 11,175 คน

ส่วนใหญ่จะอยู่ในโรงงานประเภทอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ 50.5% ของการจ้างงานทั้งหมด ซึ่งเป็นแรงงานที่มีฝีมือ และจะเป็นแรงงานหญิงมากกว่าแรงงานชาย จากรูปที่ 10 จะเห็นว่าอัตราการว่างงานของจังหวัดลำพูนได้ลดน้อยลงจากร้อยละ 6.1 ในปี 2531 (1988) เป็นร้อยละ 4.58 ในปี 2534 (1991) และอยู่ในระดับต่ำกว่าอัตราการว่างงานของภาคเหนือ แต่อยู่ในระดับสูงกว่าอัตราการว่างงานของทั้งประเทศในช่วงระยะเวลาเดียวกัน นอกจากนี้สัดส่วนแรงงานที่มีงานทำในภาคเกษตรได้ลดลงจากร้อยละ 67.8 ในปี 2532 เป็นร้อยละ 67.4 ในปี 2534⁴ แสดงให้เห็นว่าการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมสามารถดูดซับแรงงานจากภาคเกษตรกรรมได้บ้างบางส่วน การเคลื่อนย้ายแรงงานออกจากภาคเกษตรกรรมมีความสำคัญอย่างมากในการลดช่องว่างของการกระจายรายได้

6.1.6 ลักษณะการบริโภค

จากการที่รายได้ของคนงานที่ทำงานกับบริษัทญี่ปุ่นในนิคมอุตสาหกรรมได้รับมากกว่าและแน่นอนกว่าการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ประกอบกับราคาที่ดินในหมู่บ้านใกล้เคียงนิคมอุตสาหกรรมสูงขึ้น ทำให้อำนาจซื้อและพฤติกรรมการบริโภคของคนในท้องถิ่นนั้นเปลี่ยนแปลงไป เช่นคนงานที่ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมเกือบทุกคนมีรถจักรยานยนต์เป็นของตัวเองโดยวิธีผ่อนส่ง การซื้อเสื้อผ้า เครื่องประดับ เครื่องสำอาง โทรทัศน์ วิทยุ และเครื่องเล่นแบบการบริโภคที่ฟุ่มเฟือย อำนาจความสะดวกต่าง ๆ แบบผ่อนส่งก็เป็นที่ยอมรับกัน ทำให้เกิดการเลียนแบบการบริโภคขึ้น จะเห็นว่าการบริโภคลักษณะนี้เรียกได้ว่าเป็นการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย เพราะว่าเครื่องอำนวยความสะดวกบางชนิดก็ไม่จำเป็นต้องใช้ แต่เป็นเพียงเครื่องประดับที่แสดงฐานะเท่านั้น

6.1.7 การเงิน

จากการที่ภาคอุตสาหกรรมและบริการของจังหวัดลำพูนได้ขยายตัวในอัตราที่สูงในปี 2532 ทำให้ความ

ต้องการสินเชื่อมากขึ้น จากรูปที่ 11 อัตราการขยายตัวของสินเชื่อของจังหวัดลำพูนในช่วงปี 2532-2534 (1989-1991) ได้สูงกว่าภาคเหนือและทั้งประเทศ โดยได้เพิ่มขึ้นสูงร้อยละ 72.2 ในปี 2533 (1990) ในขณะที่เดียวกัน อัตราการขยายตัวของเงินฝากในจังหวัดลำพูนก็ขยายตัว

อยู่ในระดับสูง แต่ยังคงต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของสินเชื่อ (รูปที่ 12) ส่งผลให้สภาพคล่องทางการเงินลดลง โดยอัตราส่วนสินเชื่อต่อเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดลำพูนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 60.2 เป็นร้อยละ 96.9⁵

ตารางที่ 12 GRP Per Capita at current market prices

(Bahts)

Province	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
Upper North	10,883	11,415	12,016	12,581	12,536	13,284	15,013	17,198	18,928
Chiang Mai	14,134	15,142	16,284	16,937	15,700	17,043	18,683	21,549	24,727
Lampang	12,146	11,932	12,246	13,472	15,367	15,417	17,124	18,999	21,039
Mae Hong Son	11,484	11,115	13,784	13,476	12,976	12,798	13,455	15,291	16,296
Chiang Rai	9,576	10,212	10,984	11,467	10,477	11,564	13,339	14,833	16,928
Phrae	8,528	9,199	9,396	9,514	10,090	10,406	11,196	12,634	14,373
Lamphun	9,540	10,333	10,663	10,201	10,254	10,295	12,745	13,263	15,861
Nan	8,379	8,866	9,492	10,123	9,359	9,727	10,513	11,931	13,338
Tak	11,996	12,476	11,374	12,979	15,802	16,868	20,030	28,305	22,934
Phayao	7,990	8,154	8,325	8,576	8,825	9,662	12,057	12,915	14,044
Lower North	10,502	10,498	11,754	13,100	12,931	12,646	13,694	16,993	18,736
Nakhon Sawan	11,247	11,155	12,961	14,684	13,686	13,707	15,217	18,320	21,098
Phitsanulok	10,332	10,616	11,817	12,577	12,764	12,275	13,598	16,428	18,445
Kam Phaeng Phet	9,681	10,309	12,392	15,900	17,630	15,160	15,765	19,845	22,003
Uthai Thani	12,355	12,269	14,635	15,131	13,788	13,585	16,054	18,283	17,849
Sukhothai	10,858	10,005	10,947	12,023	12,085	12,296	12,481	15,102	16,780
Uttaradit	10,438	11,034	10,678	12,750	12,755	13,661	15,169	18,684	20,879
Phichit	10,057	10,761	10,719	10,660	10,701	11,127	11,941	15,806	16,405
Phetchabun	9,798	8,993	10,619	11,470	10,638	10,343	10,918	14,614	15,826
North	10,693	10,958	11,886	12,840	12,733	12,968	14,361	17,097	18,833
Whole Kingdom	15,925	16,824	18,208	19,194	19,627	20,803	23,377	27,632	32,028

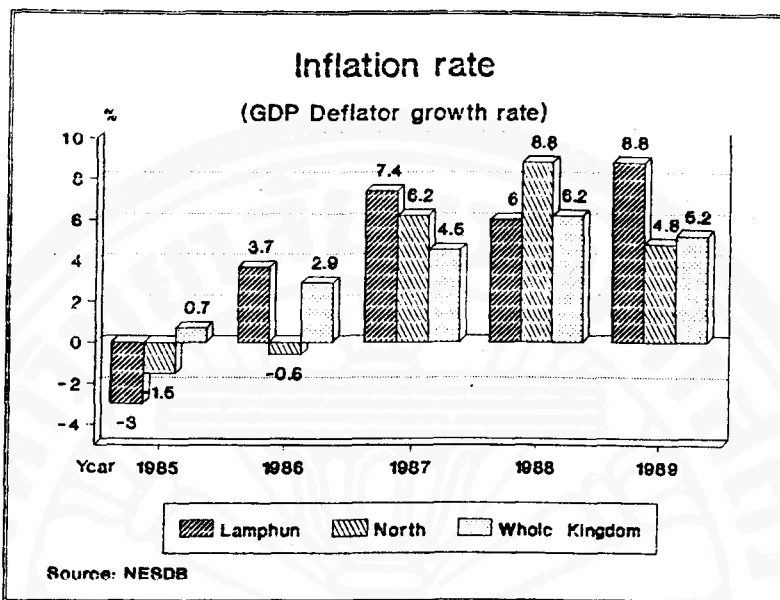
Source : NESDB

ตารางที่ 13 Growth rate of GRP Per Capita at current market prices

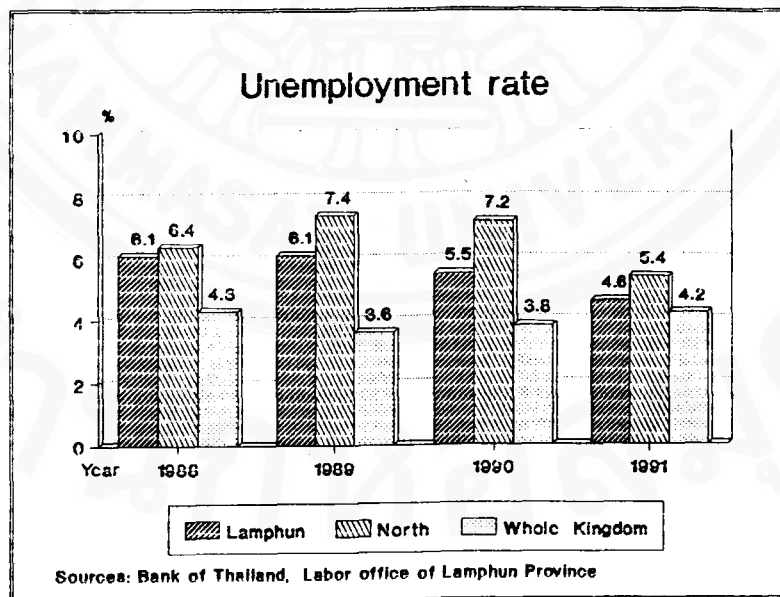
(%)

Province	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	Average Growth rate 1982-1987	Average Growth rate 1988-1989
Upper North										
Chiang Mai	4.9	5.3	4.7	-0.4	6.0	13.0	14.6	10.1	5.5	12.3
Lampang	7.1	7.5	4.0	-7.3	8.6	9.6	15.3	14.7	4.8	15.0
Mae Hong Son	-1.8	2.6	10.0	14.1	0.3	11.1	10.9	10.7	5.9	10.8
Chiang Rai	-3.2	24.0	-2.2	-3.7	-1.4	5.1	13.6	6.6	2.7	10.1
Phrae	6.6	7.6	4.4	-8.6	10.4	15.3	11.2	14.1	5.7	12.7
Lamphun	7.9	2.1	1.3	6.1	3.1	7.6	12.8	13.8	4.6	13.3
Nan	8.3	3.2	-4.3	0.5	0.4	23.8	4.1	19.6	4.9	11.6
Nan	5.8	7.1	6.6	-7.5	3.9	8.1	13.5	11.8	3.9	12.6
Tak	4.0	-8.8	14.1	21.8	6.7	18.7	41.3	-19.0	8.9	7.0
Phayao	2.1	2.1	3.0	2.9	9.5	24.8	7.1	8.7	7.1	7.9
Lower North										
Nakhon Sawan	-0.0	12.0	11.5	-1.3	-2.2	8.3	24.1	10.3	4.5	17.0
Phitsanulok	-0.8	16.2	13.3	-6.8	0.2	11.0	20.4	15.2	5.2	17.7
Karn Phaeng Phet	2.7	11.3	6.4	1.5	-3.8	10.8	20.8	12.3	4.7	16.5
Uthai Thani	6.5	20.2	28.3	10.9	-14.0	4.0	25.9	10.9	8.5	18.1
Sukhothai	-0.7	19.3	3.4	-8.9	-1.5	18.2	13.9	-2.4	4.5	5.4
Uttaradit	-7.9	9.4	9.8	0.5	1.7	1.5	21.0	11.1	2.3	16.0
Phichit	5.7	-3.2	19.4	0.0	7.1	11.0	23.2	11.7	6.4	17.3
Phetchabun	7.0	-0.4	-0.6	0.4	4.0	7.3	32.4	3.8	2.9	17.2
	-8.2	18.1	8.0	-7.3	-2.8	5.6	33.9	8.3	1.8	20.4
North										
Whole Kingdom	2.5	8.5	8.0	-0.8	1.8	10.7	19.1	10.2	5.0	14.5
	5.6	8.8	4.9	2.3	6.0	12.4	18.2	15.9	6.6	17.0

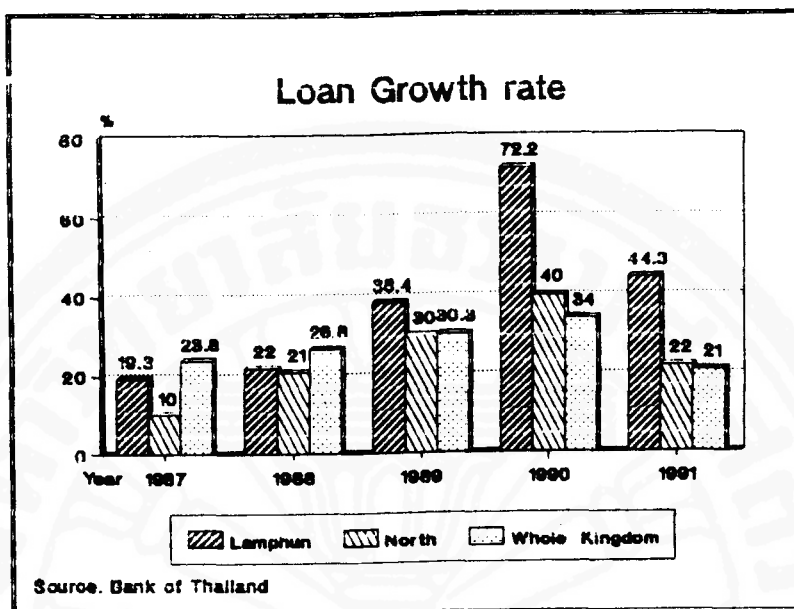
Source : NESDB

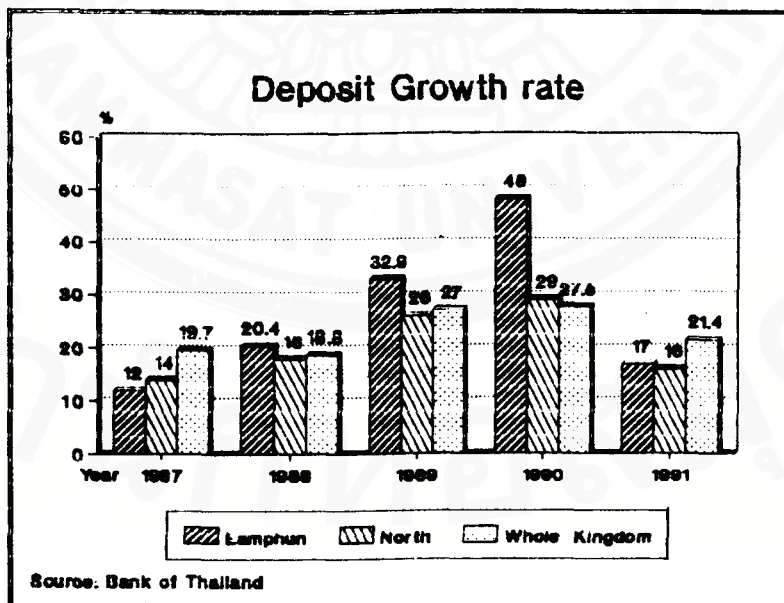
รูปที่ 9

รูปที่ 10

รูปที่ 11

รูปที่ 12

6.1.8 เทคโนโลยี

ดังได้กล่าวแล้วว่าโรงงานของญี่ปุ่นในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ส่วนใหญ่ประกอบกิจการประเภทอิเล็กทรอนิกส์ และคอมพิวเตอร์ ซึ่งจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีระดับสูง แต่การถ่ายทอดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีระดับสูงนั้น ญี่ปุ่นจะถ่ายทอดให้คนไทยไม่มากนัก จากการศึกษาของ TDRI (2534) ⁶ ชี้ให้เห็นว่า แม้ภาคอุตสาหกรรมจะเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว แต่ขีดความสามารถทางด้านเทคโนโลยีของอุตสาหกรรมไทยยังมิได้สูงเป็นที่น่าพอใจ โดยคำว่า “ระดับ” ของเทคโนโลยีที่ใช้ันแตกต่างจากขีดความสามารถทางเทคโนโลยีและระดับเทคโนโลยี หมายถึง stage ของเทคโนโลยีในการผลิตสินค้าประเภทใดประเภทหนึ่ง โรงงานใหม่ที่เกิดขึ้นอาจมีลักษณะหรือระดับเทคโนโลยีเท่าเทียมกับโรงงานที่ทันสมัยที่สุดในญี่ปุ่น แต่ในแง่ขีดความสามารถทางเทคโนโลยีอาจจะต่ำกว่ามาก ทั้งนี้ เพราะการจัดขีดความสามารถทางเทคโนโลยีนั้นจะจัดความสามารถของผู้ประกอบการในแง่ของความสามารถในการหาเทคโนโลยี ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ความสามารถในการดัดแปลงเทคโนโลยี และความสามารถในการนวัตกรรมเทคโนโลยี

6.2 ด้านสังคมและวัฒนธรรม

เมื่อมีการตั้งนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือขึ้น มีความเป็นเมืองและฟุ่มเฟือยมากขึ้น แต่งานข้างสภาพทั่วไปของจังหวัดลำพูนก็เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาพของหมู่บ้านในตำบลบ้านกลางมีความเป็นเมืองมากขึ้น วิถีทางการดำเนินชีวิตของคนในหมู่บ้านก็เปลี่ยนไปสู่ความทันสมัยมากขึ้น ฟุ่มเฟือยมากขึ้น เช่น การรับประทานอาหารนอกบ้าน และพฤติกรรมการเล่นแบบวัฒนธรรมตะวันตก ซึ่งล้วนแต่เป็นการรับวัฒนธรรมภายนอกที่แผ่มากับความเจริญเติบโตของเมือง การแต่งงานของคนงานในนิคมอุตสาหกรรมมีแนวโน้มที่จะแต่งงานช้าลง หรือแต่งงานแล้วแต่มีบุตรช้าลง และ

ความผูกพันในระบบเครือญาตินอกครอบครัวลดลง เพราะมีคนงานที่ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมไม่ค่อยมีโอกาสได้เข้าร่วมงานทำบุญ หรืองานประเพณีที่จัดขึ้นในวันทำงาน นอกจากนี้การมีนิคมอุตสาหกรรมใกล้หมู่บ้านทำให้เกิดการย้ายถิ่นเพื่อออกไปทำงานของคนในหมู่บ้านลดลง แต่กลับมีการอพยพเข้าของคนภายนอกเข้ามาอยู่ในพื้นที่หมู่บ้านในตำบลบ้านกลางมากขึ้น

7. บทสรุป และข้อเสนอแนะ

เป็นที่แน่นอนว่าจากตัวเลขมูลค่าการผลิตของจังหวัดลำพูน จะได้ชื่อว่าสามารถพัฒนาอุตสาหกรรมได้อย่างรวดเร็ว จนกระทั่งการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับสูงมากจังหวัดหนึ่งในประเทศไทย ส่วนหนึ่งก็มีผลมาจากการขยายตัวจากการลงทุนของญี่ปุ่นในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ แต่การขยายตัวทางเศรษฐกิจจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่นั้นก็ขึ้นประเด็นที่สำคัญยิ่ง ถึงแม้ว่าเราจะไม่มียุทธศาสตร์ช่วยวิเคราะห์ประสิทธิภาพการเจริญเติบโตโดยตรง แต่ประจักษ์พยานจำนวนหนึ่งชี้ให้เห็นว่า การเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดลำพูน โดยหลักใหญ่แล้วเกิดขึ้นจากการใช้ปัจจัยการผลิตจำนวนมากขึ้น มิใช่จากการยกระดับเทคนิคการผลิต การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี หรือการเพิ่มคุณภาพของปัจจัยการผลิต ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจในระยะยาว ดังจะเห็นได้จากในบรรดาประเทศที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจ เช่น ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ไต้หวัน และอิสราเอล การเจริญเติบโตของประเทศล้วนมีผลมาจากการเพิ่มคุณภาพของปัจจัยการผลิต และการปรับปรุงเทคโนโลยีให้ดีขึ้นเป็นสำคัญ ดังนั้น เราจึงควรฉวยโอกาสที่ปัจจุบันมีการลงทุนจากญี่ปุ่นเป็นจำนวนมาก อันเนื่องมาจากอัตราค่าจ้างแรงงานในจังหวัดลำพูนและทั่วประเทศยังอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ เช่น ไต้หวันหรือเกาหลีใต้ โดยพยายามให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากญี่ปุ่น

และบริษัทญี่ปุ่นในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือสู่บริษัทหรือเอกชนไทยให้มากที่สุด ขณะเดียวกันควรเร่งขีดการพัฒนากำลังคน และสถาบันเทคโนโลยีต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมการวิจัย และพัฒนาในภาครัฐบาลและเอกชน เพื่อสร้างความสามารถในการดูดซับเทคโนโลยีจากญี่ปุ่น อันเป็นการพัฒนาเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดีที่สุด ก่อนที่ในอนาคตบริษัทญี่ปุ่นจะโอนย้ายโรงงานอุตสาหกรรมไปสู่ประเทศที่มีอัตราค่าจ้างแรงงานที่ถูกกว่าไทย เช่น

อินเดีย อินโดนีเซีย และเวียดนาม ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวได้เกิดขึ้นแล้วกับประเทศญี่ปุ่น, ไต้หวัน และเกาหลีใต้

ส่วนปัญหาทางด้านการกระจุกตัวของอุตสาหกรรมก็ยังคงมีแนวโน้มที่จะกระจุกตัวอยู่เฉพาะในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลต่อไป แต่ปัญหาการกระจุกตัวของภาคอุตสาหกรรมดังกล่าวนี้เชื่อว่าจะผ่อนคลายเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น ถ้ากรอบของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 ได้รับการปฏิบัติอย่างจริงจัง

จำนักรหอสมุด

เชิงอรรถ

1. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, “รายได้ประชาชาติของประเทศไทย ปี 2533”.
2. M. Douglass, “Regional Inequality and Regional Policy in Thailand : An International Comparative Perspective” (TDRI 1990).
3. ขงยุทธ แฉล้มวงษ์ และคณะ, “การพยากรณ์รายได้ประชาชาติรายภาค ปี 2533 - 2549” (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย 2534).
4. สำนักงานแรงงานจังหวัดลำพูน, “รายงานการบริหารแรงงาน”.
5. ธนาคารแห่งประเทศไทย, “สรุปภาวะเศรษฐกิจภาคเหนือ ปี 2534”.
6. ณรงค์ชัย อัครเศรณี และคณะ, “แนวนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรม การค้า และบริการในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (2535 - 2539)”.

บรรณานุกรม

คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. **“ทิศทางการปฏิรูปนโยบายเศรษฐกิจไทยในทศวรรษหน้า”**.

เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 23-24 มกราคม 2533.
ณรงค์ชัย อัครเศรณี และคณะ. **“แผนนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรม การค้าและการบริการในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (2535-2539)”**. เอกสารประกอบการสัมมนา ณ โรงแรมรอยัลคลิฟ พัทยา จังหวัดชลบุรี, กุมภาพันธ์ 2534.

มนัส สุวรรณ และคณะ. **“ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในภาคเหนืออันเนื่องมาจากนโยบายและโครงการพัฒนารัฐบาลและเอกชนกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์”**. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2534.

ยงยุทธ แฉล้มวงษ์ และคณะ. **“การพยากรณ์รายได้ประชาชาติรายภาค ปี 2533-2549”**. เอกสารประกอบการสัมมนา ณ โรงแรมริเจนท์ ซะอ่า จังหวัดเพชรบุรี, 24-25 สิงหาคม 2534.

ศูนย์พัฒนาภาคเหนือ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **“ลักษณะเศรษฐกิจภาคเหนือและข้อมูลผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด (2524-2532)”**.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **“รายได้ประชาชาติของประเทศไทย ปี 2533”**. สำนักงานนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ. **“สรุปความเป็นมาและสถานภาพปัจจุบันของนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ”**.

Kuznets, Simon. **“Quantitative Aspects of the Economic Growth of Nations : II. Industrial Distribution of National Product and labor Force”**. Economic Development and Culture Change, Vol. 5 (Supplement), 1957.

M. Douglass, **“Regional Inequality and Regional Policy in Thailand : An International Comparative Perspective”**. TDRI, 1990.

NESDB/TDRI, **“Regional Economic Performance and Outcomes”**. Final report of National Urban Development Policy Framework, 1991.